gemeente Deventer

RAADSMEDEDELING

Onderwerp : Memo Bezuinigingsaanpak t.b.v. VJN 2013

Mededelingennr. : 769433 Portef.houder : HartoghHeys

Team :Directie BenW-besluit d.d. 11-12-2012

1. Inleiding: waarom deze mededeling

In de motie van 7 november over een nieuwe bezuinigingsopgave als gemeente, met name als gevolg van rijksmaatregelen, wordt het college verzocht de raad een plan van aanpak aan te bieden dat uitmondt in een document met keuzemogelijkheden. Hierop aansluitend is het de wens van de gemeenteraad om in gesprek met de samenleving tot richtinggeving te komen.

In de begrotingsstukken voor 2013 heeft het college aangegeven hoe zij de financiële situatie ziet. Een financiële bezuinigingstaakstelling tussen de € 3 tot € 4 mln. structureel is geïndiceerd (blz.16 programmabegroting 2013-2016).
Gelet op de hoogte van de bezuinigingsopgaaf in vervolg op Kwestie van kiezen en de Interne Takendiscussie, zullen er bestuurlijk fundamentele outputkeuzes gemaakt moeten worden.

2. Kader

Raadsmotie 7/11/2012 Kleintje Kwestie van Kiezen.

3. Kern van de boodschap

Er wordt uitvoering gegeven aan de raadsmotie. Daartoe bereidt het college een verkenning voor op basis van een zevental overall-inzichten en een doorlichting per begrotingsprogramma. Dit leidt tot een document met keuzemogelijkheden waarmee uw raad het gesprek met de samenleving kan aangaan. Daarin wordt een verkenning ten behoeve van de herijking van de Middellange Termijn Beleidsagenda meegenomen.

4. Nadere toelichting

<u>Aanpak</u>

a. Uw college volgt de ontwikkelingen inzake de Rijksfinanciën en onze eigen financiële positie op de voet. De behandeling van de departementale begrotingen levert naast algemene bezuinigingen ook bezuinigingen in specifieke regelingen op. De effecten daarvan zullen uiteraard betrokken worden bij de uiteindelijke afweging van onze bezuinigingen.
b. Uw college zal de consequenties van eventuele herijking van nog niet gerealiseerde bezuinigingen in kader van Kwestie van Kiezen zo spoedig mogelijk bezien evenals de gevolgen van het rijksvoornemen tot opheffing van het BTW compensatiefonds.
c. Medio februari 2013 wil uw college met een update van het financiële beeld van onze gemeente komen.
d. Medio februari 2013 wil uw college komen met een brede verkenning van ombuigingsmogelijkheden die uw raad in de gelegenheid stelt in gesprek met de samenleving tot richtinggeving te komen opdat wij concretisering van een structureel bezuinigingsbedrag kunnen opnemen in de VoorJaarsNota 2013.
e. Dit wordt gecombineerd met een verkenning t.b.v. de herijking van de Middellange Termijn Beleidsagenda.

Ad. 4d Brede verkenning van bezuinigingsmogelijkheden
Het college kiest ervoor langs twee lijnen te werken. Te weten een begrotingsprogramma overstijgende lijn en de begrotingsprogramma's op zichzelf beschouwd (met dwarsverbanden).

De programmaoverstijgende lijn behelst de verkenning van een aantal inzichten die onderstaand zijn weergegeven.

1. Uitgaan van de eigen kracht van burgers (al dan niet in een mantelconstructie) moet het aantal individuele verstrekkingen cq. het beroep op gemeentelijk gefinancierde voorzieningen doen afnemen. Van zorgen voor (hangmat) naar zorgen dat (hooguit vangnet). Deze visie zit in Meedoen en Iedereen Actief. De kanteling betekent o.a. het versterken van het organiserend vermogen in de directe leefomgeving van personen.

2. Uitgaan van vertrouwen in burgers e.a. moet de situatie van vergunningverlening en toezicht kunnen dereguleren (expliciet loslaten en steekproefsgewijs controleren) en eveneens bestemmingsprocedures meer lean kunnen laten verlopen. Tevens zou een andere werkverdeling met samenwerkingspartners in de vergunningensfeer kansen tot efficiency moeten kunnen bieden.

3. Uitgaan van principe dat voorkomen beter is dan genezen. Hierbij is de stelling dat aan het werk zijn problematiek voorkomt. Een sluitend traject om jongeren naar de arbeidsmarkt te geleiden maakt allerlei "nabehandeling" overbodig en bespaart maatschappelijke kosten.

4. Uitgaan van maatschappelijke meerwaarde van gemeentelijk gesubsidieerde en eigen investeringen. Een kosten – batenafweging is nadrukkelijker gewenst zowel vanuit investering- als vanuit exploitatie.
5. Uitgaan van verdunning van het aantal voorzieningen. Een tijd waarin de broekriem aangehaald moet worden vraagt afslanking van het spreiden van voorzieningen. Ook het professionele beheer van voorzieningen vraagt heroriëntatie. Wat is verantwoord te doen m.b.v. vrijwilligers.

6. Uitgaan van slim aansluiten op eigen kracht van burgers. Hoe kan de wijkaanpak doorontwikkeld worden naar mantelgerichte servicezones en zelfdoen van burgers in de directe leefomgeving.

7. Uitgaan van basis op orde, zowel sociaal als fysiek. Voor onze infrastructuur kennen we de kwaliteitsniveaus sober, basis, basisplus. Inmiddels zitten wij op sober op een enkele uitzondering na. Wat sociaal het basispakket is voor onze burgers is niet vastgesteld. Mede in vervolg op Kwestie van Kiezen is dat een uitdaging die nu nadrukkelijk voor ligt.

De begrotingsprogrammalijn behelst het bezien welke taak/voorziening minder kan dan wel niet meer hoeft, ondersteund met een productrangordening per begrotingsprogram als uitwerking van permanent herijken. Dat levert potentieel te bezuinigen product(onderdelen) op en maakt transparant hoe het programma in zijn maatschappelijke bijdrage getaxeerd wordt. Hierbij wordt ook aandacht besteed aan dwarsverbanden tussen programma's.

Het college hecht aan optimale transparantie en zal dus niets dichtregelen. Alles is bespreekbaar. Ter voorkoming van misverstanden worden de bezuinigingsbesluiten genomen bij Kwestie van Kiezen en de Interne Takendiscussie (als onderdeel van de begroting 2013) als informatie meegegeven. Voorts zal het college met de meest betrokkenen overleg voeren opdat men niet verrast wordt en in alle vrijheid kan meedenken.
Het college legt eind februari verkenningen neer t.b.v. verrijking vanuit gemeenteraad en voor nadere maatschappelijke sondering/overleg.

Middellange termijn beleidsagenda
De vigerende middellange termijn beleidsagenda wordt thans herijkt en zal de brede verkenning zoals hiervoor aangegeven voeden. Het is de bedoeling deze integraal aan te bieden tezamen met de bezuinigingsverkenning als opmaat voor de VoorJaarsNota 2013.

gemeente Deventer

Notitie voor presidium

Onderwerp: Kwestie van Kiezen 2.0
inrichting proces raadsbehandeling bezuinigingen / voorbereiding Voorjaarsnota 2013

Van: Presidium

Aan: Gemeenteraad
cc. college van B&W

Datum: 12 december 2012

Aanleiding

Bij het vaststellen van de Programmabegroting 2013-2016 is duidelijk geworden dat de gemeenteraad in het voorjaar van 2013 voor de opgave staat opnieuw een stevig bezuinigingspakket vast te stellen. De gemeenteraad heeft op 7 november 2012 een motie aangenomen, waarin deze opgave als "Kleintje kwestie van kiezen" is aangeduid.
Qua omvang van het te bezuinigen bedrag is de opgave wellicht kleiner dan in 2011, maar qua (maatschappelijke en politieke) impact is de aanduiding "Kwestie van Kiezen 2.0" passender.

In de motie wordt aan het college gevraagd een plan van aanpak aan de raad aan te bieden dat uitmondt in een document met keuzemogelijkheden. De gemeenteraad zou daar in februari over moeten kunnen beschikken. Aan het presidium wordt gevraagd een proces uit te werken, waarin de raad op een interactieve manier, de ombuigingsmogelijkheden beoordeelt en tot keuzes komt.

Met deze notitie wordt invulling gegeven aan deze tweede opdracht. Binnen de driehoek is deze afgestemd, zodat het proces aansluit op de aanpak die het college volgt. Dat plan van aanpak wordt separaat door het college aan de raad aangeboden.

Procesuitgangspunten en hoofdlijn

Het college heeft aangegeven medio februari een document aan te reiken, waarin een brede verkenning is opgenomen van ombuigingsmogelijkheden. Daarbij wordt zowel programmaoverstijgend als per programma aangegeven in welke richting het college (on-)mogelijkheden waarneemt. Deze verkenning benoemt de beïnvloedbare onderwerpen/thema's, zonder in deze fase al concrete ombuigingsvoorstellen met bedragen daarbij te benoemen.
Deze benadering biedt de gemeenteraad de ruimte om met een open benadering de richtingen te verkennen. Met deze verkenning onder de arm kan de raad het gesprek aangaan met het maatschappelijk middenveld, burgers en bedrijven. Deze brede maatschappelijke oriëntatie moet het fundament bieden voor een politiek richtinggevend debat over ombuigingen.
De resultaten van dit debat bieden het college aanknopingspunten om te komen tot een vertaling in concrete voorstellen aan de raad in de Voorjaarsnota 2013. De Voorjaarsnota wordt aan de raad aangeboden ter behandeling. Als voorbereiding daarop is er gelegenheid voor een ieder om in een speciale PMD te reageren op de voorliggende voorstellen. Daarna is er als gebruikelijk een raadsdebat en wordt de Voorjaarsnota vastgesteld als richtinggevend document voor het opstellen van de Programmabegroting 2014-2017.

gemeente Deventer

Uitwerking proces Kwestie van Kiezen 2.0

wanneer	actie	actor
15 februari	Verkennend document ombuigingen	college
20 februari	Toelichting college in Informatieve sessie (besloten)	college en raad
maart	Ronde-tafelgesprekken met inwoners, instellingen en bedrijven (meerdere sessies)	raad
27 maart	Richtinggevend debat	raad
april	Verwerken resultaten in Voorjaarsnota	college
26 april	Voorjaarsnota beschikbaar	college
15 mei	PMD met inspraak op Voorjaarsnota	raad
29 mei	PMD met technische behandeling Voorjaarsnota	raad
12 juni	Eerste termijn debatten Voorjaarsnota	raad
19 juni	Tweede termijn debatten en besluitvorming Voorjaarsnota	raad

De uitwerking van het proces dat loopt van 20 februari t/m 27 maart wordt in de eerste helft van februari door de griffie voorbereid. Binnen de driehoek wordt de griffier geïnformeerd over de opbouw van het verkennend document, zodat het presidium op 14 februari een aanpak kan vaststellen voor dit deel van het proces.
In dat voorstel wordt uitgewerkt:
1. doel, opzet en organisatie bijeenkomst 20 februari
2. opzet, organisatie en planning van de ronde-tafelgesprekken in de maand maart
3. vergaderorde en behandelwijze in raadsvergadering 27 maart

gemeente Deventer

GEMEENTERAAD

MOTIE	**P 01 – 3**
Ingediend door :	Bram Emens (Deventer Belang)
Naar aanleiding van agendapunt van de raad nr. 3	
Vergadering van de gemeenteraad van Deventer op 7 november 2012	
Onderwerp :	Kleintje Kwestie van Kiezen

De raad heeft gesproken over het volgende:
- Het algemeen financieel beeld, zoals aangegeven in paragraaf 1.3 van de Programmabegroting 2013-2016, maakt het nodig inhoudelijke keuzes te maken bij de Voorjaarsnota 2013, waarbij de ambities op alle terreinen opnieuw tegen het licht moeten worden gehouden (p. 16).
- Het college kondigt aan zo spoedig mogelijk een plan van aanpak op te stellen.
- De gemeenteraad intensief in dit proces een rol wil hebben.
- Er waren veel positieve geluiden in het hele land over de interactieve werkwijze van Deventer om in 2010 te komen tot bezuinigingen (Kwestie van Kiezen).
- Individuele fracties moeten uiteindelijk zelf hun keuze bepalen, maar het is belangrijk van het college voldoende informatie te ontvangen om te weten welke keuzes er gemaakt *kunnen* worden.
- Het is voor de raadsfracties belangrijk te weten hoe organisaties, partners en burgers tegenover de keuzes staan.
- Het is belangrijk inzicht te hebben in wat de (mogelijke) financiële consequenties van eventuele keuzes zijn.
- Het is belangrijk als raad en als college te werken aan een zo breed mogelijk draagvlak in de samenleving te creëren.

De raad spreekt uit dat:
- Bovenstaande overwegingen eisen stelt aan de inrichting van het proces van bezuinigingen ter voorbereiding op de Voorjaarsnota 2013.

De raad verzoekt het college van burgemeester en wethouders:
- Aan de gemeenteraad voor het einde van 2012 een plan van aanpak aan te bieden om het bezuinigingsproces voor het eind van het jaar 2012 in gang te zetten.
- In dit proces, conform een Kwestie van Kiezen, uiterlijk in februari aan de gemeenteraad een overzicht aan te bieden van keuzemogelijkheden en bijbehorende (mogelijke) financiële consequenties.
- Mede op basis van de interactieve gesprekken van de gemeenteraad, ruim voor de Voorjaarsnota 2013 aan de raadsfracties een overzicht te verschaffen van de uitkomsten van het Kleintje Kwestie van Kiezen.

De raad vraagt het presidium om:
Voor 1 januari 2013 een proces uit te werken, waarin de raad als voorbereiding op de Voorjaarsnota 2013 een aantal interactieve sessies met externe partners en burgers heeft, conform bijvoorbeeld de interactieve bijeenkomsten rond Kwestie van Kiezen en Jeugdzorg van 10 oktober jl.

Deventer Belang
Bram Emens

Raadsvergadering 7 november 2012
BESLUIT: Aangenomen met de 22 stemmen voor van de fracties Deventer Belang, D66, VVD, GroenLinks en CDA en 14 stemmen tegen van de fracties PvdA, Gemeentebelang, SP, ChristenUnie en Trots op NL.